

Udarbejdet: SLA

Kontrolleret: TDM

Godkendt: TDM

Swisspearl B5 bølgeplade- Bølgeplader på lægter

Ansvarsfraskrivelse

Denne bygningsdelsbeskrivelse er udarbejdet i Byggecentrums beskrivelsesprogram Ludoc i henhold til bips B1.000. Bygningsdelsbeskrivelsen forudsættes anvendt af personer, der er teknisk sagkyndige inden for bygningsdelsbeskrivelsens fagområder, og anvendelsen fritager ikke brugerne af bygningsdelsbeskrivelsen for deres sædvanlige ansvar. Anvendelsen sker altså helt på brugernes eget ansvar på samme måde som individuelt udarbejdede løsninger. Hverken Byggecentrum eller de fagfolk, der har deltaget i udarbejdelse af bygningsdelsbeskrivelsen, kan gøres ansvarlige for anvendelsen af bygningsdelsbeskrivelsen i praksis.

4.1 Orientering

bips B2.360 Basisbeskrivelse - Tagdækninger er sammen med denne projektspecifikke beskrivelse gældende for arbejdet.

NOTE

I basisbeskrivelsens generelle specifikationer angives:

Følgende bølgeplader / tagdækning skal anvendes:

- Swisspearl B5 bølgeplade 6 x 1020 x 1180 mm
- Farve Mørkegrå (ubehandlet)
- Bølgepladen skal være omfattet af en 15 års garanti som dækker oprindelige mangler ved pladerne.

Fastgørelsesmidler som følgende:

- Swisspearl 90 tagskrue 6,0x90 mm

Tætningsmidler:

- Swisspearl PVC skumstrimmel 4,5x9 mm

Følgende afslutningsprofil skal anvendes:

- Swisspearl Vinkelrygning
- Swisspearl Konisk rygning
- Swisspearl To-delt bølget rygning
- Swisspearl Pultrygning

Øvrige fjernes herefter fra dette afsnit

4.2 Omfang

Arbejdet omfatter:
levering og montering af tagdækning med bølgeplader og lægning på gitterspær af træ, taghældning xx° i henhold til tegning, minimum 14° taghældning.

4.3 Lokalisering

Tagdækningen er lokaliseret.....

4.4 Tegningshenvisning

Hovedtegninger   xxxx
Detailtegninger   yyyy

4.5 Koordinering

Arbejdet skal koordineres med montering af tagkonstruktion

4.6 Tilstødende bygningsdele

4.6.1 Forudgående bygningsdele

Spærkonstruktion

4.6.2 Efterfølgende bygningsdele

Isolering
loftkonstruktion
Installationer i tagrum
Tagrender
xxx
yy

4.7 Projektering

xx

4.8 Undersøgelser

Xx

4.9 Materialer og produkter

Bølgeplader	Swisspearl B5 bølgeplade, farve Mørkegrå (ubehandlet)
Rygning	Swisspearl vinkelrygning med Swisspearl rygningselement til ventilation under vinkelrygninger
Alt. rygning	Swisspearl vinkelrygning med Swisspearl asfalttimpregneret skumbølgeklodser og ventilation Swisspearl hætter til tagrumsventilation i henhold til ventilationsberegningen.
Alt. Rygning	Swisspearl to-delte bølget rygninger, og ventilation med Swisspearl hætter til tagrumsventilation i henhold til ventilationsberegningen
Tagfod	Swisspearl plastudhængsklods med ventilation
Alt. tagfod	Swisspearl plastudhængsklods uden ventilation
Alt. tagfod	Swisspearl fuglegitter
Tætning	Swisspearl skumstrimler

Understøtninger

38 x 73 mm lægter C18 iht. TOP vejledning Træ 65 - Taglægter.

Fastgørelsesmiddel

Bølgeplader fastgøres med Swisspearl tagskruer 6,0 x 90 mm.

4.10 Udførelse

Forudgående bygningsdele

Tilstødende bygningsdele forudsættes færdige med måltolerancer som angivet på tegning (xx)x.x.

Sikkerhedskrav til lægteafstand

38 x 73 mm C18 lægter monteres med c/c 1070 mm i henhold til gældende anvisninger. Der monteres to mellemlægter eller en mellemlægte og trædesikkert underlag.

Trædesikkert underlag

Trædesikkert underlag kan udføres med Swisspearl PE net eller Swisspearl stålnet. Net lægges på oversiden af spær eller lægter. PE-net forankres ved fastklemning under en træliste min 25x50 mm. Sideoverlæg udføres over to masker og overlæg i længderetning udføres over to lægter. Stålnet fastgøres til ydersiden af yderste spær i hver tagside. Sideoverlæg udføres over 1 maske og overlæg i længderetningen udføres over to lægter. Bemærk at stålnet ikke må anvendes over rum med aggressivt luftmiljø.

Montering af lægter for bølgeplader

Nederste understøtning monteres først, efter snor parallelt med tagfod. På nederste understøtning sømmes en 8-10 mm liste for at løfte nederste pladerække til rigtigt plan. Understøtningsafstanden afsættes op ad spærerne ved lægternes overkant. Lægter skal samles over spær, og stød skal forskydes mindst 2 spærfag.

Montering af bølgeplader

Bølgeplader monteres med et overlæg på 110 mm og fastgøres til understøtninger med Swisspearl tagskruer. Tagskruerne skrues med en let tilspænding vinkelret på tagfladen. På HJ/HU plader er overlægget markeret med et overlægsmærke.

Langs vindskede og tagfod anvendes fuldkantede plader.

Ved brug af Swisspearl Koniske Rygninger skal der anvendes fuldkantede plader langs rygningen.

Til sikring af den korrekte montagebredde foretages en prøveoplægning. På taget lægges 2 rækker plader med 4 plader i hver række. Kontrolmålet af montagebredden findes ved at måle fra første bølgetop af første plade til sidste bølgetop af fjerde plade, og dele målet med 4.

Tætning mellem plader

I vandrette overlæg mellem bølgepladerne anvendes skumstrimmel. Tætningsmaterialet i vandrette pladeoverlæg placeres mellem skruen og den overliggende plades underkant, sådan at skruenhul beskyttes imod udefra kommende fugt. Ved HJ/HU plader placeres tætningsmaterialet efter afmærkninger i pladen. Imellem pladernes hjørneafskæringer lægges tætningsmaterialet i en nedadgående sløjfe.

Ved lav taghældning, udsat beliggenhed eller ved udnyttet tage, tage med beklædning direkte under spærene anbefales der at bruge 10 x 9 mm Swisspearl skumstrimmel i både sideoverlæg og vandrette overlæg.

Tætningsmateriale i sideoverlæg placeres på den side af bølgetoppen, som er nærmest den overliggende plades kant.

Skotrende

I skotrende skal bølgepladerne have et udlæg på minimum 60 mm. Til tætning langs skotrenden anvendes Swisspearl asfaltimprægnerede skumbølgeklodser.

Vinkelrygning, ventileret

Rygning udføres med Swisspearl vinkelrygning oplagt på Swisspearl ventilations-elementet. Swisspearl ventilationselementet monteres, inden montage af vinkelrygningen. Der skal være min. 150 mm overlæg mellem rygningen og bølgepladen. Elementet placeres min. 10 mm fra rygningens nederste kant, det skal dog sikres, at begge bølgerækker på elementet har anlæg på bølgepladen. Vinkelrygning monteres med Swisspearl 120 Tagskrue.

Konisk rygning, ventileret

Rygningen udføres med Swisspearl konisk rygning med Swisspearl rygningssbånd. Rygningen monteres på en rygningsslægte eller lignende, med Swisspearl facade-skrue 4,8x60 mm med en EPDM tætningssskive mellem rygning og skrue.

Vinkelrygning, uventileret

Rygning udføres som vinkelrygning, ikke ventileret, med vinkelrygninger fastgjort med to tagskruer pr. tagside (4 stk. pr. rygning). Der monteres Swisspearl asfalt-imprægnerede skumbølgeklodser mellem bølgeplade og rygning. Der skal være min. 110 mm overlæg mellem vinkelrygning og bølgeplade.

Ventilering af tagrummet kan sikres ved montering af Swisspearl rygningshætte - i et antal efter beregning.

eller

Ventilering af tagrummet kan sikres ved montering af Swisspearl hætte i næst øverste bølgepladerække - i et antal efter beregning.

Bølget rygning, uventileret

Rygning udføres som bølget rygning, ikke ventileret, med Swisspearl to-delt bølget rygning. Rygningen fastgøres med Swisspearl tagskruer i hver bølgetop.

Ventilering af tagrummet kan sikres ved montering af Swisspearl hætte i næst øverste bølgepladerække - i et antal efter beregning.

Tagfod

Ved tagfod etableres tagrumsventilation gennem Swisspearl plastudhængsklodser med ventilation, monteret på nederste lægte.

eller

Ved tagfod etableres tagrumsventilation gennem Swisspearl fuglegitter monteret på nederste lægte.

eller

Ved tagfod monteres Swisspearl plastudhængsklodser uden ventilation på nederste lægte. Tagfod ventileres gennem spalter i udhæng (min. 10 mm).

Taghætter

Swisspearl hætter monteres ved at skære et hul i bølgepladen svarende til af-trækskanalens dimension. Taghætter monteres med den præmonterede isoleringsindsats til sikring mod kondens.

Ventilation

Tagkonstruktionen skal ventileres, og der skal etableres luftindtag ved tagfod og luftudtag ved rygning iht. projekt.

Mængden af ventilationsarealet beregnes ud fra 1/500 af grundarealet, og fordeles jævnt med 1/4 langs hver tagfod og 1/4 på hver side af kippen. Der skal være minimum 25 mm luft mellem isolering og underside lægter.

Bearbejdning

Ved bearbejdning af plader er det vigtigt straks at fjerne bore- og skærestøv, da dette ellers kan "brænde" fast på pladerne.

Hjørneafskæring

Ved fuldkantede plader, hvor der skal ske individuel hjørneafskæring, gøres dette ved at ridse pladen med en ridsekniv og derefter afbrække hjørnet med en knibtang. Alternativt kan hjørneafskæring foretages med elektrisk stiksav eller vinkelsliber med diamantklinge.

Hjørneafskæringen skal i bredden være lig med sideoverlægget og i længden lig med det vandrette overlæg. Dog skal der, for at give plads til tætningsmaterialer i hjørnesamlingerne, tilstræbes en afstand mellem hjørneafskæringer på 10-15 mm.

Opbevaring og håndtering

Swisspearl bølgeplader skal opbevares på et tørt og plant underlag.

Ved modtagelse på byggepladsen skal plastemballagen fjernes, og pladerne skal herefter overdækkes med en presenning med mulighed for ventilation omkring pladestakkerne. Ved opbevaring på byggeplads i mere end 2-3 uger bør pladerne anbringes under tag.

Swisspearl bølgeplader skal altid løftes og ikke trækkes af pallen.

4.11 Mål og tolerancer

Tolerancer

+/- 5 mm Montagebredde

4.12 Prøver

4.13 Arbejdsmiljø

Bearbejdning

Brugbart værktøj kan opdeles i tre hovedgrupper:

Håndværktøj

Frembringer normalt ikke støvkoncentrationer af problematisk omfang. Anvendes normalt kun til mindre bearbejdnings, og hvor der kun stilles beskedne krav til snitkvaliteten.

Langsomtgående el-værktøj

elektrisk drevne værktøjer, der arbejder ved lave omdrejninger, frembringer normalt ikke fint støv, men groft støv, smuld eller spåner. Snitkvaliteten afhænger af værktøjstype.

Hurtiggående el-værktøj

Elektriske hånddrundsav efterlader en ren og skarp snitflade. Frembringer normalt fint støv, som på grund af skivens periferihastighed slynges ud i operatørens åndedrætszone. Det er derfor nødvendigt at tilslutte saven en effektiv støvaf sugning.

Vinkelslibere frembringer også fint støv og må derfor kun anvendes, såfremt der er etableret effektiv støvafsugning.

Sikkerhedsanvisninger

Hvis en person under oplægning af åse, lægter, trædesikker underlag eller bølgeplader kan falde mere end to meter ned, skal der opsættes sikkerhedsnet eller etableres anden beskyttelse mod nedstyrtning, fx stillads.

Tage- og ovenlys i tage - skal udføres, så der opnås sikkerhed mod gennemtrængning.

4.14 Kontrol

4.15 D&V-dokumentation